

Charakteristika zařízení

Charakteristika zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče.

Dětský domov (DD)

Pečuje o děti, které nemají závažné poruchy chování, ve věku od 3 do 18 let s tím, že v případě dalšího studia mohou již zletilé osoby v těchto zařízeních zůstat až do věku 26 let. V dětských domovech je dětem poskytována péče v rodinných skupinách, které suplují běžnou péči rodičů.

Středisko výchovné péče (SVP)

Účelem SVP je poskytovat preventivně výchovnou péči, předcházet vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého vývoje, zmírňovat nebo odstraňovat příčiny či důsledky vzniklých poruch chování a přispívat ke zdravému osobnostnímu vývoji. Cílem je zachovat a posílit rodinné vazby dítěte a zamezit odtržení dítěte z jeho rodinného prostředí. Poskytuje služby dětem s rizikem či projevy poruch chování, od 3 do 26 let. A to na základě žádosti zákonného zástupce, samotného dítěte nebo rozhodnutím soudu. Dále poskytuje služby rodičům a pedagogickým pracovníkům.

Hlavní náplň střediska výchovné péče spočívá v pomoci při řešení výchovných problémů ve fázi, kdy je dítě nebo mladistvý ještě součástí rodinného a školního systému a nebyla nad ním ještě ustanovena ústavní výchova.

Cílem poskytované služby je předejít odebrání dítěte s výchovnými problémy z rodiny.

Diagnostický ústav (DÚ)

Pobytové školské zařízení přijímá děti na základě soudně nařízené ústavní či ochranné výchovy, případně předběžného opatření. Děti jsou též přijímány na žádost zákonného zástupce. Pobyť dítěte v diagnostickém ústavu trvá zpravidla 8 týdnů.

Zařízení provádí diagnostiku, která je prostředkem k získání náhledu na dítě a jeho problémy. Odborný tým pracovníků věnuje náležitou pozornost osobnosti dítěte a jeho potřebám, tak, aby se dítě mohlo vrátit do svého původního prostředí. V případě, že nelze uskutečnit návrat do rodiny, navrhuje nejvhodnější umístění do pobytového zařízení.

Součástí poskytovaných služeb je spolupráce a podpora rodiny dítěte. Diagnostický ústav také poskytuje po přechodnou dobu výchovnou péči dětem s nařízenou ústavní či ochrannou výchovou, zadržným na útěku od rodičů nebo z jiných institucí odpovědných za jejich výchovu.

Diagnostický ústav se rozděluje dle věku:

- 1) **Dětský diagnostický ústav - DDÚ** - zařízení může přijmout děti ve věku před zahájením povinné školní docházky a děti ve věku povinné školní docházky.
- 2) **Diagnostický ústav pro mládež - DÚM** - pro děti od ukončení povinné školní docházky do 18 let, popřípadě zletilé osoby do 19 let věku.

Dětský domov se školou (DDŠ)

Pečuje o děti se závažnými poruchami chování **ve věku povinné školní docházky** (zpravidla ve věku 6 – 15 let) u nichž soud nařídil ústavní případně ochrannou výchovu nebo vydal předběžné opatření. DDŠ mohou být vnitřně specializovány:

- výchovná skupina pro výkon ochranné výchovy - **DDŠ Chrastava, DDŠ Boletice**.
- specializované zařízení pro děti s extrémními poruchami chování – **DDŠ Boletice**.
- specializované zařízení s výchovně léčebným režimem - **DDŠ Slaný, DDŠ Přestavky, DDŠ Ostrava-Kunčice, DDŠ Hostouň**.

Při těchto zařízeních jsou zřizovány základní školy jako součást zařízení. V případě, že se dítě stabilizuje, dochází do běžných škol. Pobyť lze i prodloužit a dítě může pokračovat ve středoškolském vzdělávání v běžných školách.

Cílem a úkolem je zabezpečit komplexní péči dětem s nařízenou ústavní nebo ochranou výchovou a dále připravit děti a mládež pro samostatný život mimo institucionální péči.

Výchovný ústav - VÚ

Pečuje o děti se závažnými poruchami chování ve věku **po ukončení povinné školní docházky** do 18 let, popřípadě zletilých osob do 19 let věku, u nichž soud nařídil ústavní případně ochrannou výchovu nebo vydal předběžné opatření. VÚ mohou být ještě vnitřně specializovány:

- výchovná skupina pro výkon ochranné výchovy - **VÚ Jindřichův Hradec, VÚ Chrastava, VÚ Boletice, VÚ Pšov, VÚ Hostouň a VÚ Buškovice**.
- specializované zařízení pro děti s extrémními poruchami chování – **VÚ Janová, VÚ a DDŠ Boletice**.
- specializované zařízení s výchovně léčebným režimem - **VÚ Dvůr Králové, VÚ Hostouň, VÚ Jindřichův Hradec**.
- specializované zařízení pro matky s dětmi - **VÚ Moravský Krumlov, VÚ Černovice, DÚ Hodkovičky**.

Při těchto zařízeních jsou zřizovány základní a střední školy jako součást zařízení, výjimečně docházejí děti do školy mimo zařízení. Cílem a úkolem je zabezpečit komplexní péči dětem s nařízenou ústavní nebo ochranou výchovou a dále připravit děti a mládež pro samostatný život mimo institucionální péči.

Zařízení pro děti cizince – ZDC

Zařízení se skládá z DÚ, SVP a základní školy.

Do zařízení jsou umístovány nezletilí cizinci bez doprovodu, kteří se nacházejí na území ČR. Jedná se o nezletilé žadatele o mezinárodní ochranu bez doprovodu i o nezletilé cizince, kteří jsou zadrženi policií na území ČR.

Péče v tomto zařízení odpovídá péči poskytované českým dětem v obdobných zařízeních, ale s některými službami navíc, jako např. využívání služeb tlumočnicků nebo zvýšený počet vyučovacích hodin českého jazyka.

Hlavní náplní zařízení je integrace nezletilých dětí-cizinců bez doprovodu v České republice při zachování, pochopení a respektování jejich sociálních, etnických, kulturně-historických a náboženských zvyklostí.

Odbor vzdělávání (oddělení institucionální výchovy) zprovoznil k 15. 7. 2015 na území ČR specializovanou skupinu pro děti-cizince ve Výchovném ústavu Praha 9 - Klíčov (kapacita 8 míst) a ve Výchovném ústavu Višňové (kapacita 8 míst).